

VIRIKKE

NRO 4/03

Pekeman Työntekijät ry

Sopimusala kovissa paineissa

Öljyn-, kaasun- ja petrokemian sopimusala piti yhteispalaverinsa vappuviikonloppuna Ruotsinpyhtäällä. Liiton asioiden keskeisimmistä murheista lähemmin keskiaukeamalla. Kokous mm. kirjelmöi Kemianliitolle TEVA-fuusiosta ja arvosteli TES-politiikkaa. Ulkopuolinen työvoima on joka-päiväinen murheenkryyni alan teollisuudessa. Liittoa kokouksessa edusti työehtosihteerit Tapio Paananen.

TEVA-fuusiosta kirjoittaa pääluottamusmies myös s. 8.

Muita tämän lehden aiheita:

- YT-neuvottelut toivotonta taistelua taivaan valtoja vastaan, s. 2, 3, 7 ja 9.
- Säästöillä aiheutetaan kiirettä, kiireellä vaaroja, s. 4.
- Alustava viisivuorosheema vuodelle 2004, s. 5.
- CCC koolla Porvoossa kesäkuun alussa, s. 10.

Ulkoistamisen tilanne vielä epäselvä

Borealixen Teknisten palvelujen vuoden alussa ilmoittama kiinteistö-kunnossapidon sekä varastopalvelujen ulkoistaminen liikkeenluovutuksella ulkopuoliselle yritykselle on vielä avoinna.

Työnantaja on saanut pyytämiään ostotarjouksia muutamilta ulkopuolisilta yrityksiltä. Niiden pohjalta on aivan viime päivinä käyty keskusteluja useamman kerran ainakin työntekijöiden osalta. Keskustelut eivät ole ainakaan tähän mennessä (9.6.) johtaneet minkäänlaiseen ratkaisuun.

Työntekijöiden puolelta asiaa on linjattu siten, että jonkinlaiset periaateratkaisut tilanteesta pitäisi olla selvillä juhannukseen mennessä. Ammattiosaston yleiskokouksen kanta ulkoistamiseen on, että ”emme hyväksy ulkoistamista, vaan pyrimme neuvotellen parhaaseen mahdolliseen lopputulokseen”. Ellei asiassa tule selviä ratkaisuja, niin asian ratkaisee viime kädessä ammattiosaston yleiskokous. (HAT)

NRO 4/03
26. vuosikerta
11.6.2003

Julkaisija:

Pekeman
Työntekijät ry
PL 330
06101 Porvoo

Päätoimittaja:

Olavi Ojala
(09) 3949 3708
050 379 4035

Toimitussihteeri:

Hannu Lindqvist
(09) 3949 3415
050 379 4088
Olef.-tuotanto v. 1
e-mail:
hannu.lindqvist@
borealisgroup.com

Toimitus:

Veikko Höök
(09) 3949 3452
Hannu Tuominen
(09) 3949 3023
Riitta Virkki-Korhonen
(09) 3949 4338

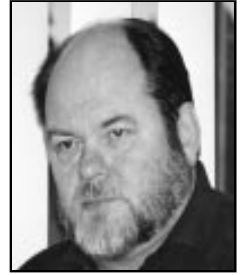
Painopaikka:

Oy Formato Ab,
Porvoo

Seuraava numero ilmestyy viikolla 39. Lehteen tarkoitetut kirjoitukset on oltava toimitussihteerillä 17. syyskuuta mennessä.

KIRJOITTELE!

Kesä voisi alkaa paremmin

Niin tuli jälleen kesä Porvooseen, toisilta loppui koulu ja toisilta työt. Jälkimmäisessä tapauksessa suvivirsi soi alakuloisesti.

Viimeisten YT-neuvottelujen jälkeen Porvoon Borealis ilmoitti, että 70:n henkilön työpanosta ei enää tarvita. Työpaikan menetys, kenen kohdalle se sattuuakin, on nyky-Suomessa niitä pahimpia menetyksiä; uudet työpaikat kun ovat enemmän kuin kiven alla.

YT-neuvottelut, jotka koskevat henkilöstövähennyksiä, ovat hyvin vakava asia, jotka vaikuttavat työilmapiiriin pitkälle tulevaisuuteen. Näin ollen on syytä odottaa, että henkilöstöhallinto - jonka vastuulla neuvottelujen tekninen ja juridinen toteuttaminen on - paneutuisi huolellisesti asiaan ja pyrki vastaamaan rehellisesti neuvotteluissa esille tuleviin kysymyksiin.

Henkilöstöryhmät ovat paheksuneet työntäjien epämääräistä suhtautumista YT-neuvotteluissa esiin tulleisiin asioihin. Nyt olisi työnantaja-puolella syytä miettiä kuinka palauttaa henkilöstön luottamus johtoon ja tulevaisuuteen. Työskentely tällaisessa epäluottamuksen ilmapiirissä, jota vielä erilaiset huhut sekoittavat, on raskasta. Raskaus voi näkyä sairastavuutena ja tapaturma-alttiuden lisääntymisessä.

Toivon siis, että johto ja varsinkin henkilöstöhallinto miettisi missä sillä meni pieleen ja olisiko ilmapiirin parantamiseksi vielä jotain tehtävissä. Tarkoiton siis todellista yritystä ilmapiirin parantamiseksi eikä vain sanahelinää lähes-tyvän ilmapiirikartoituksen takia.

Toivotan kaikille hyvää ja antoisaa kesää ja erityisesti niille, jotka joutuvat luopumaan työpaikastaan.

*Olavi Ojala
puheenjohtaja*

Toimikunta kokoontuu

Syyskauden ensimmäinen toimikunnan kokous pidetään syyskuun 2. päivänä. Tarpeen vaatiessa kokoonnutaan aiemmin.

Pääluottamusmiehen kommentteja

□ YT-neuvottelut tuntuvat vuosi vuodelta menevän yhä vaikeammiksi ja heikommin ymmärrettäväksi. Kun esimerkiksi vuoden 1999 vaikeiden - henkilöstön vähennysneuvottelut eivät koskaan ole helppoja - YT-neuvottelujen aikana sai työnantajan edustajilta edes joi-tain asiallisia perusteltuja henkilöstövähennyksiin, niin sitä samaa ei voi sanoa tämän vuoden aikana käydyistä YT-neuvotteluista.

Jo se kuuluisa sokea Reettakin näkee, että nyt päättyneet YT-neuvottelut ovat olleet pelkkää ajankulua. Työnantajapuolella ei ole ollut tarkoituskaan etsiä asiallisia perusteluja henkilöstövähennyksille puhumattakaan niille mahdollisista vaihtoehdoista. Kun kerran jossain on tehty päätös henkilöstön vähentämisestä, ei siinä silloin näytä painavan muut seikat. Vähennetään henkilöstöä ja siten säästetään niitä kuuluisia kiinteitä kustannuksia. Ja jippii, konsernin johdon 9:n kvartaalin kustannustenlaskutavoite on saavutettu!

Kukaan johdossa ei tunnu olevan kiinnostunut siitä, miten nämä ”säästöt” tulevat aiheuttamaan jatkossa. Henkilöstön edustajat ovat yrittäneet tuoda tätä puolta neuvotteluissa esille, mutta heikoin tuloksin. Korkeintaan ne on joskus kuitattu työnantajapuolelta tokaisulla, että ”kommentti on kirjattu ylös”. Säästetään, maksoi mitä maksoi, tuntuu siis olevan työnantajan lähtökohta.

□ Kymmeniä on jo lähtenyt erilaisilla ”vapaaehtoisilla” ratkaisuilla pois Borealiksesta. Kymmeniä tulee vielä lähtemään. Sadat ovat ne kyyneleet, jotka minäkin olen tämän alkuvuoden aikana nähnyt. Tuhannet kyyneleet valutetaan näkymättömissä.

Markkinatalous toimii.

□ Virikkeessä oli vuonna 1996 runo, joka kuvaa mielestäni osuvasti Borealikesen henkilöstön ”sopeuttamista”.

□ Olen vuosien mittaan tutustunut moniin pitkän työuransa Borealiksessä nyt jättämään joutuvista hienoista ihmisistä. Kiitos siitä. Toivottan Heille onnea ja voimia!

Lämmintä kesää!
Hannu Tuominen

Veikko Piipari :

Hiljainen dialogi

- Jäisitkö eläkkeelle?

Esimies

Kysyi ja vaiken.

Oli tullut

hetki

sanoa ja vaieta,

hänen ja minun.

Vaikenin,

kunnes raukenin

Ja kuulin kuiskaavani:

- Sama se.

Ja me vaikenimme molemmat,

väsyneinä,

pitkään yhdessä olleet.

PÄÄLUOTTAMUS- MIEHEN SIJAISUUS

Ollessani vuosilomalla 23.6.-26.7.2003 hoitaa tehtäviäni varapääluottamusmies Olavi Ojala. Hänet tavoittaa pääluottamusmiehen huoneesta ja puhelimella 3023.

Hannu Tuominen

Työsuojeluvaltuutetun palsta

Step Change in Safety

Kolahtiko kaikilla ajatuksiin? Puhutaan, ettei kiireen edessä pidä jättää ajattelematta mihin ryhtyy. Kuten sananlasku sanoo: Hyvin suunniteltu on puoliksi tehty. Näinhän se menee kotiooloissa ja pitäisi onnistua myös työpaikalla. Kuitenkin vuoden puoliväliin mennessä on sattunut tapahtumia, joissa take 2 tai riskikartoitus osana toimintaa olisi varmaankin tuonut oleellisia parannuksia toimintatapoihin ja mahdollisesti ehkäissyt tapahtumat. Olisiko kiire ollut eräs vaikuttava tekijä käytettävään toimintamalliin? On yllättävää, että vieläkin tapahtuu toisintoja tapahtumista, joista olisi pitänyt oppia jotain. Eivätkö toimintamallimme olekaan oikeita?

Riskikartoitukset

Työpaikalla tulee hallita muutokset. Usein ajatellaan, että työssä ja prosessissa tehtävät muutokset ovat vain niitä, joihin tulee kiinnittää huomiota. Kuitenkin organisaatiossa tapahtuvat muutokset vaikuttavat ehkä eniten itse työyhteisöön. Työssä jaksaminen sekä hyvinvointi ovat oleellinen osa henkilöstön terveyttä, siksi ne tulee kartoittaa ja ottaa huomioon myös organisaatiomuutoksia tehtäessä. Tällä hetkellä on meneillään kartoitukset Olefiinituotannossa, BC* Pilotilla ja Laboratoriossa. Ja luultavasti teknisissä palveluissa ollaan aloittamassa. Jos nyt työpaikkojen säilymiseen ei kartoitusten kautta pystytäkään vaikuttamaan, niin ainakin on pyrittävä selvittämään mahdolliset tulevat ongelmat. Jos riski on tarpeeksi suuri, niin työnantajan tulisi myös huomi-

oida se toiminnassaan. Liian usein on toimittu vasta kun riski on otettu ja tilanne on riistäytynyt hallinnasta. Muun muassa menneissä seisokeissa tehtiin tietoisia riskinottoja (onneksi hyvällä tuurilla).

Seisokit

Onneksi on seisokkeja, sanoo moni henkilö tilinauhaansa tarkastellen. Toivottavasti myös muistissa on panos, jonka on joutunut satsaamaan ylitöihin. Jälleen on syytä kiinnittää huomiota ylityömääriin. ”Aktiivi harrastaja” ei varmasti ajattele hetkeä, jolloin tulee antaneeksi itsestään liikaakin terveyden heikessä. Työnantaja on unohtanut liiankin usein noudattaa työaikalakia.

Kesäharjoittelijat

Kesän ajaksi on jälleen, esimerkiksi moni opiskelija saanut harjoittelupaikan eri puolilla ”siteä”. Työnantajan tulee kiinnittää erityistä huomiota näiden henkilöiden turvallisuuteen, joten opastus ja työsuojelu tulee hoitaa kunnolla.

Työyhteisön tulee huolehtia, ettei työpaikalla tapahdu myöskään näihin henkilöihin kohdistuvaa häirintää tai kiusaamista.

TRI

Luku, joka on esillä melkein päivittäin. Kumpi onkaan sitten tärkeämpi, luku vai henkilöt, jotka ovat joutuneet tapaturmien uhreiksi. Väännetäänkö kättä, mikä lasketaan ja mikä ei lukuihin, joilla ikävä kyllä tehdään kilpailevaa vertailua eri saittien kesken. Unohdetaanko samalla kuinka kipeää se tekee kun sattuu ja ehkä oleellinen, miksi ei

ole kiinnitetty huomiota tapaturman aiheuttajaan aiemmin. Pahinta on, jos on tiedetty tai kirjattu riski ja jotain sattuu. Maksetaanko riskien otosta jollekulle jopa ”spesiaalia”, onko se sen arvoista.

Avoin ilmapiiri

Työyhteisössä tulisi asioista pystyä puhumaan avoimesti. Niin hyvä kuin huono palaute tulisi antaa rehellisesti ja pyrkiä yhdessä ratkaisemaan ristiriidat. Hyvässä työpaikassa kannustava työilmapiiri luo terveen työyhteisön.

Konsernin eri saittien työsuojeluvaltuutettujen tapaaminen

Havainnointikierroksien määrä tärkeämpi kuin laatu? Tehdäänkö havainnoiteja vain pakosta ja puuttuko turvallisuusasenne? Miten on korjaavat toimenpiteet? Synergiaporttien toimenpiteiden loppuunsaattaminen on hidasta ja monella paikkakunnalla raporttien ”lopetus” kestää turhankin kauan.

Akut kuntoon

Akkujen lataus ja työasioiden unohdaminen on alkanut ja alkaa itse kullakin kesälomien merkeissä. En edes ..... tehtaalle päin, joku sanoo ja niinhän sitä on hyvä keskittyä kesän viettoon. Minä vietän lomaa 30.06-25.07 ja tuona aikana valtuutetun tehtäviä hoitaa 1. varavaltuutettu Harri Ikonen.

Hyvää kesää!
Yhteistyöterveisin
työsuojeluvaltuutettu
Pasi Mäntysaari

Alustava viisivuorosheema vuonna 2004

TYÖVUOROJÄRJESTELMÄ 2004																													
Tammikuu					Helmikuu					Maaliskuu					Huhtikuu					Toukokuu					Kesäkuu				
1	2	3	4	5	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5
1 To v - y i a	1 Su - i a v y	1 Ma v - y i a	1 To - i a v y	1 La - - y i a	1 Ti y i a v -																								
2 Pe - - y i a	2 Ma y i a v -	2 Ti - - y i a	2 Pe y i a v -	2 Su a v y i -	2 Ke y i a - -																								
3 La a v y i -	3 Ti y i a - -	3 Ke a v y i -	3 La y i a - -	3 Ma a v y - i	3 To y i - a v																								
4 Su a v y - i	4 Ke y i - a v	4 To a v y - i	4 Su y i - a v	4 Ti a v - v i	4 Pe v - i a v																								
5 Ma a v - y i	5 To y - i a v	5 Pe a v - y i	5 Ma y - i a v	5 Ke - - - - -	5 Ti - - - - -																								
6 Ti a - - - y i	6 Pe - y i a v	6 La a - - - y i	6 Ti - y i a v	6 To - a v y i	6 Su - y i a - -																								
7 Ke - a v y i	7 La - y i a -	7 Su - a v y i	7 Ke - y i a -	7 Pe i a v y -	7 Ma v y i - a																								
8 To i a v y -	8 Su v y i - a	8 Ma i a v y -	8 To v y i - a	8 La i a v - y	8 Ti v y - i a																								
9 Pe i a v - y	9 Ma v y - i a	9 Ti i a v - y	9 Pe v y - i a	9 Su i a - - - y	9 Ke v - y i a																								
10 La i a - - y	10 Ti v - y i a	10 Ke i a - - y	10 La v - y i a	10 Ma i - a v y	10 To - - y i a																								
11 Su i - a v y	11 Ke - - y i a	11 To i - a v y	11 Su - - - y i a	11 Ti - i a v y	11 Pe a v y i -																								
12 Ma - i a v y	12 To a v y i -	12 Pe - i a v y	12 Ma a v y i -	12 Ke y i a v -	12 La a v y - i																								
13 Ti y i a v -	13 Pe a v y - i	13 La y i a v -	13 Ti a v y - i	13 To y i a - -	13 Su a v - y i																								
14 Ke y i a - -	14 La a v - y i	14 Su y i a - -	14 Ke a v - y i	14 Pe y i - a v	14 Ma a - - y i																								
15 To y i - a v	15 Su a - - - y i	15 Ma y i - a v	15 To a - - - y i	15 La y - i a v	15 Ti - a v y i																								
16 Pe y - i a v	16 Ma - a v y i	16 Ti y - i a v	16 Pe - a v y i	16 Su - y i a v	16 Ke i a v y -																								
17 La - y i a v	17 Ti i a v y -	17 Ke - y i a v	17 La i a v y -	17 Ma - y i a -	17 To i a v - y																								
18 Su - y i a -	18 Ke i a v - y	18 To - y i a -	18 Su i a v - y	18 Ti v y i - a	18 Pe i a - - y																								
19 Ma v y i - a	19 To i a - - y	19 Pe v y i - a	19 Ma i a - - y	19 Ke v y - i a	19 La i - a v y																								
20 Ti v y - i a	20 Pe i - a v y	20 La v y - i a	20 Ti i - a v y	20 To v - y i a	20 Su - i a v y																								
21 Ke v - y i a	21 La - i a v y	21 Su v - y i a	21 Ke - i a v y	21 Pe - - y i a	21 Ma y i a v -																								
22 To - - y i a	22 Su y i a v -	22 Ma - - y i a	22 To y i a v -	22 La a v y i -	22 Ti y i a - -																								
23 Pe a v y i -	23 Ma y i a - -	23 Ti a v y i -	23 Pe y i a - -	23 Su a v y - i	23 Ke y i - a v																								
24 La a v y - i	24 Ti y i - a v	24 Ke a v y - i	24 La y i - a v	24 Ma a v - y i	24 To y - i a v																								
25 Su a v - y i	25 Ke y - i a v	25 To a v - y i	25 Su y - i a v	25 Ti a - - - y i	25 Pe - y i a v																								
26 Ma a - - - y i	26 To - y i a v	26 Pe a - - - y i	26 Ma - y i a v	26 Ke - a v y i	26 La - y i a -																								
27 Ti - a v y i	27 Pe - y i a -	27 La - a v y i	27 Ti - y i a -	27 To i a v y -	27 Su v y i - a																								
28 Ke i a v y -	28 La v y i - a	28 Su i a v y -	28 Ke v y i - a	28 Pe i a v - y	28 Ma v y - i a																								
29 To i a v - y	29 Su v y - i a	29 Ma i a v - y	29 To v y - i a	29 La i a - - y	29 Ti v - y i a																								
30 Pe i a - - y		30 Ti i a - - y	30 Pe v - y i a	30 Su i - a v y	30 Ke - - - y i a																								
31 La i - a v y		31 Ke i - a v y		31 Ma - i a v y																									

Heinäkuu					Elokuu					Syyskuu					Lokakuu					Marraskuu					Joulukuu				
1	2	3	4	5	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5
1 To a v y i -	1 Su y i a - -	1 Ke a v - y i	1 Pe y i - a v	1 Ma a - - - y i	1 Ke y - i a v																								
2 Pe a v y - i	2 Ma y i - a v	2 To a - - - y i	2 La y - i a v	2 Ti - a v y i	2 To - y i a v																								
3 La a v - y i	3 Ti y - i a v	3 Pe - a v y i	3 Su - y i a v	3 Ke i a v y -	3 Pe - y i a -																								
4 Su a - - - y i	4 Ke - y i a v	4 La i a v y -	4 Ma - y i a -	4 To i a v - y	4 La v y i - a																								
5 Ma - a v y i	5 To - y i a -	5 Su i a v - y	5 Ti v y i - a	5 Pe i a - - y	5 Su v y - i a																								
6 Ti i a v y -	6 Pe v y i - a	6 Ma i a - - y	6 Ke v y - i a	6 La i - a v y	6 Ma v - y i a																								
7 Ke i a v - y	7 La v y - i a	7 Ti i - a v y	7 To v - y i a	7 Su - i a v y	7 Ti - - - y i a																								
8 To i a - - y	8 Su v - y i a	8 Ke - i a v y	8 Pe - - - y i a	8 Ma y i a v -	8 Ke a v y i -																								
9 Pe i - a v y	9 Ma - - - y i a	9 To y i a v -	9 La a v y i -	9 Ti y i a - -	9 To a v y - i																								
10 La - i a v y	10 Ti a v y i -	10 Pe y i a - -	10 Su a v y - i	10 Ke y i - a v	10 Pe a v - y i																								
11 Su y i a v -	11 Ke a v y - i	11 La y i - a v	11 Ma a v - y i	11 To y - i a v	11 La a - - - y i																								
12 Ma y i a - -	12 To a v - y i	12 Su y - i a v	12 Ti a - - - y i	12 Pe - y i a v	12 Su - a v y i																								
13 Ti y i - a v	13 Pe a - - - y i	13 Ma - y i a v	13 Ke - a v y i	13 La - y i a -	13 Ma i a v y -																								
14 Ke y - i a v	14 La - a v y i	14 Ti - y i a -	14 To i a v y -	14 Su v y i - a	14 Ti i a v - y																								
15 To - y i a v	15 Su i a v y -	15 Ke v y i - a	15 Pe i a v - y	15 Ma v y - i a	15 Ke i a - - y																								
16 Pe - y i a -	16 Ma i a v - y	16 To v y - i a	16 La i a - - y	16 Ti v - y i a	16 To i - a v y																								
17 La v y i - a	17 Ti i a - - y	17 Pe v - y i a	17 Su i - a v y	17 Ke - - - y i a	17 Pe - i a v y																								
18 Su v y - i a	18 Ke i - a v y	18 La - - - y i a	18 Ma - i a v y	18 To a v y i -	18 La y i a v -																								
19 Ma v - y i a	19 To - i a v y	19 Su a v y i -	19 Ti y i a v -	19 Pe a v y - i	19 Su y i a - -																								
20 Ti - - - y i a	20 Pe y i a v -	20 Ma a v y - i	20 Ke y i a - -	20 La a v - y i	20 Ma y i - a v																								
21 Ke a v y i -	21 La y i a - -	21 Ti a v - y i	21 To y i - a v	21 Su a - - - y i	21 Ti y - i a v																								
22 To a v y - i	22 Su y i - a v	22 Ke a - - - y i	22 Pe y - i a v	22 Ma - a v y i	22 Ke - y i a v																								
23 Pe a v - y i	23 Ma y - i a v	23 To - a v y i	23 La - y i a v	23 Ti i a v y -	23 To - y i a -																								
24 La a - - - y i	24 Ti - y i a v	24 Pe i a v - y	24 Su - y i a -	24 Ke i a v - y	24 Pe v y i - a																								
25 Su - a v y i	25 Ke - y i a -	25 La i a v - y	25 Ma v y i - a	25 To i a - - y	25 La v y - i a																								
26 Ma i a v y -	26 To v y i - a	26 Su i a - - - y	26 Ti v y - i a	26 Pe i - a v y	26 Su v - y i a																								
27 Ti i a v - y	27 Pe v y - i a	27 Ma i - a v y	27 Ke v - y i a	27 La - i a v y	27 Ma - - - y i a																								
28 Ke i a - - y	28 La v - y i a	28 Ti - i a v y	28 To - - - y i a	28 Su y i a v -	28 Ti a v y i -																								
29 To i - a v y	29 Su - - - y i a	29 Ke y i a v -	29 Pe a v y i -	29 Ma y i a - -	29 Ke a v y - i																								
30 Pe - i a v y	30 Ma a v y i -	30 To y i a - -	30 La a v y - i	30 Ti y i - a v	30 To a v - y i																								
31 La y i a v -	31 Ti a v y - i		31 Su a v - y i		31 Pe a - - - y i																								

Ei sisällä k-päiviä eikä kesälomaryhmiä

Sopimusalamme toimikunnat linjasivat

2.-3. toukokuuta Ruotsinpyhtäällä, Mäntyniemen luonnonkauniissa lomakeskuksessa pidetyssä Kemianliiton öljy-, maa-kaasu- ja petrokemian sopimusalojen ammattiosastojen toimikuntien yhteispalaverissa tarkasteltiin kriittisesti sopimusalamme tulevaisuutta. Kaksipäiväisessä palaverissa oli 28 osallistujaa eri ammattiosastoista. Kemianliitosta paikalla oli sopimusalamme toimitsija Tapio Paananen.

Tämän 1-2 kertaa vuodessa pidettävän palaverin järjestelyvuorossa oli Pekeman Työntekijät. Puheenjohtajana päivien aikana toimi Olavi Ojala ja sihteerinä Esa Karppinen.

Alussa sopimusalamme yritysten pääluottamusmiehet antoivat katsauksen yritysten työntekijöiden kannalta keskeisiin asioihin. Ongelmat yrityksissä tuntuivat olevan osin samanlaisia.

Useassa yrityksessä on vaikeuksia palkanmaksun oikeellisuudessa, tes:n yrityskohtaisten tulkintojen kirjavuus puhutti paljon ja yleensäkin työnantajien kiristynyt ote eri asioissa näkyi useimmissa yrityksissä. Ulkopuolisen työvoiman käyttö oli myös esillä ja siitä todettiin, ettei kaikissa yrityksissä ole järjestelmää, jolla ulkopuolisten käytöstä ilmoitettaisiin lain ja määräysten mukaisesti pääluottamusmiehelle. Borealiksessa tällainen järjestelmä on, sen oikea käyttö on kuitenkin eri asia.

Työehtosopimuspolitiikkaa arvoستeltiin

Työehtosopimustilannetta koskevassa keskustelussa sai Kemianliiton sopimuspolitiikka osakseen arvostelua. Arvostelun aihe oli sama, kuin on ollut jo useamman kerran aikaisemminkin: heikot tuporatkaisut, jotka ovat sopimusalamme toteutuneet vielä siten, ettei palkkausjärjestelmämme ole voinut toimia sopimustemme edellyttämällä tavalla.

Sopimusalamme neuvottelujärjestelmän toimimattomuus keskusteltiin palaveria eniten. Työnantajapuolihan kieltäytyi viime sopimuskierroksen yhteydessä neuvottelemasta jo 10 vuotta voimassa olleen ja sovitun sopimusalakohdaisen neuvottelujärjestelmän puitteissa. Liittojen toimistojen välillä on sen jälkeen ollut keskustelua neuvottelujärjestelmän uusimisesta ja siitä oli myös liiton esitys käytettävissä. Ammattiosastojen edustajat eivät kuitenkaan hyväksyneet esitystä vaan tekivät oman esityk-

sensä neuvottelujärjestelmästä. Se lähtee siitä, että sopimusalamme olisi edelleenkin suhteellisen itsenäinen tes-neuvottelujärjestelmä. Palaverin henki oli se, että siitä pidetään kiinni.

Kiistassa on ollut 3. kesäkuuta ammattiosastojen edustajien, Kemianliiton ja työnantajaliiton yhteisneuvottelu, joka ei johtanut ammattiosastojen hyväksymään tulokseen. Neuvottelut asiasta jatkuvat.

Kemianliitto-Teva fuusio puhutti

Aina, kun kemianliittolaisia jossain kokoontuu, nousee esille myös liittofuusio. Ammattiosastojen edustajat laativat pitkällisen keskustelun pohjalta asiasta kirjelmän, joka toimitettiin Kemianliiton hallitukselle. Kirjelmässä korostetaan sopimusalamme parempaa huomiointia tes-ratkaisuissa. Kirjelmä viereisellä sivulla.

Hannu Tuominen

Kemianliiton ja TEVAN yhdistymisen on palveltava kaikkia sopimusaloja

Allekirjoittaneiden ammattiosastojen jäsenet ovat useissa eri yhteyksissä tuoneet esille varauksellisen suhtautumisensa jo toteutusvaiheessa olevaan Kemianliiton ja TEVAN yhdistymiseen.

Keskeisimpiä epätietoisuutta herättäviä asioita ovat huoli sopimusalamme työehtosopimuksen riittävästä huomioimisesta tulevissa tes-ratkaisuissa. Syynä huoleen ovat jo useasti tapahtuneet heikot sopimusratkaisut, joissa palkkausjärjestelmämme ei ole voinut toimia sen edellyttämällä tavalla. Sopimusalamme ryhmäohjepalkkojen kehitys on siten jäänyt jälkeen eikä myöskään käytännön palkkojemme korotukset ole voineet toteutua siinä laajuudessa kuin palkkausjärjestelmämme edellyttää.

Liittojen yhdistyessä liiton toiminta kohdistuu entistä useammalle sopimusosalalle. Edellyttämme, että Kemianliitto ottaa huomioon ja puolustaa kaikin

keinoin myös Öljy-, maakaasu- ja petrokemian sopimusalan palkkausjärjestelmän toimivuutta ja palkkakehitystä. Liiton toimiston palvelut eivät myöskään saa heikentyä tai vähentyä.

Korostamme, että kaikkien sopimusalojen tavoitteiden tasapuolinen huomioiminen liiton toiminnassa on paras tae Kemianliiton kehittymiselle jäsenistöään palvelevaksi, voimakkaaksi ammattiliitoksi.

Mäntyniemessä 3.5.2003

Öljy-, maakaasu- ja petrokemian sopimusalan ammattiosastojen yhteistapaaminen jossa ovat olleet edustettuina Porvoon Öljynjalostamon Työntekijät ry, Pekeman Työntekijät ry, Neste Oy:n Työntekijät ry, Maakaasutyöntekijät ry ja Kokemäen Kemiantyöntekijät ry -ammattiosastot.

Huolettomuus on harvinaista herkkua. Tarvitsemme siihen lasten esimerkkiä.

Laboratoriotoimintojen YT-neuvottelut päättyneet

Työnantajan linja piti 6.kesäkuuta päättyneissä laboratoriopalvelujen ”uudelleenorganisointiin” liittyvis- sä henkilöstön vähennysneuvotteluissa. Yhtiöstä poissirrettävien henkilömäärä ei juuri muuttunut työnantajan neuvotteluesitykseen sisältyvästä henkilöstön vähennys- tavoitteesta.

Tätä kirjoitettaessa (9.6) ei ole vielä selvillä miten ns. SSG:n työntekijävähennykset toteutuvat. Neljäl- le SSG:n työntekijälle ei ole vielä lopullisesti varmistunut heidän työnsä jatkuminen tällä osastolla. Tilanteesta on käyty neuvotteluja ja asian pitäisi selvitä tällä viikolla. Tilannetta vaikeuttaa se, että työn-

antajan neuvotteluesityksen mu- kaan SSG:ssä ei enää jatkossa so- vellettaisi työntekijöiden työehtoso- pimusta, joten esille nousee vaikea järjestörajakysymys, ellei asiasta päästä muuten sopimukseen ^(HAT).

Tevan yhdistyminen Kemianliittoon etenee

Kemianliiton ja Tekstiili- ja vaatetustyöväenliiton fuusio alkaa näyttämään jo varmalta. Yhteisen liiton perustamissopimus allekirjoitettiin liittojen valtuustojen yhteiskokouksen yhteydessä 17. toukokuuta.

Perustamissopimuksen mukaan varsinainen yhdistyminen tapahtuu vuoden päästä, 27.-28.5. 2004 pidettävässä molempien liittojen ylinterin kokouksissa. Liiton nimenä säilyy Kemianliitto. Kemianliittoon siirretään kaikki Tevan siirtymähetken oikeudet ja velvollisuudet, varat ja vastuut. Tevan varallisuus on vähintäänkin Kemianliiton luokkaa. Uudistuneen Kemianliiton lehden nimeksi tulee ”Kiteet” ja se aloittaa ilmestymisen jo vuoden 2004 alusta. Tevan ammattiosastot hyväksytään yhdistymisen jälkeen Kemianliiton jäseniksi.

Liittojen toimistot sulautetaan yhteen ja toimisto sijoittuu Helsingin Hakaniemeen, Pitkäsillanranta

3:een, josta Kemianliitto on ostanut suurehkok tilat, joita parhaillaan saneerataan toimistokäyttöön.

Hallinnon valinta sopuvaalilla?

Valtuustojen yhteiskokouksen yhteydessä Kemianliiton valtuustossa edustettuna olevat poliittiset ryhmät allekirjoittivat sopimuksen, jonka tavoitteena on vuoden päästä valittavan uuden hallinnon valinta ns. sopuvaalina. Mikäli tavoite toteutuu, ei valtuuston jäsenistä käytäisi vaalia vaan paikat määräytyisivät vuonna 2000 käydyin vaalin tuloksen perusteella. Sääntöjen mukainen valtuustokausi on neljä vuotta, joten seuraavat vaalit käytäisiin tässä tapauksessa keväällä 2008.

Mikä muuttuu?

Tuskin käytännössä yksittäinen liiton jäsen huomaa juuri montakaan muutosta liittofuusiosta johtuen. Liittojen toimistojen yhdistymisen

jälkeen voi olettaa sen palvelujen jopa parantuvan, kun toimistoon tulee lisävoimia ja rakennetaan uudet, toimistotyöhön suunnitellut työtilat.

Usein tehty kysymys on se, että nouseeko jäsenmaksu liittofuusion takia. Tähän on saatu fuusiota valmistelleiden taholta ehdoton vastaus, että ei nouse. Kemianliiton valtuusto on myös esityksestämme kirjannut, että ”mahdollinen yhdistyminen ei saa johtaa jäsenmaksun nousuun”. On syytä uskoa, että me ”peruskemianliittolaiset” valvomme tämän kirjauksen toteutumista hyvin tarkkaan.

Samoin aloitteestamme on valtuusto todennut, että ”mahdollinen yhdistyminen ei saa heikentää Kemianliiton nykyisten sopimusalojen sopimustoimintaa”. Tätä kohtaa meidän sopimusalamme edustajat tulevat seuraamaan erityisen tarkasti. Syykin siihen on selvä: tes-rintamalla meidän sopimusalamme on saanut välillä turpiin.

Hannu Tuominen

Kotisivuasiaa....

Ammattiosaston kotisivu www.pekemantyontekijat.fi; poikkea ja tutustu!

Tammikuun lopusta toukokuun loppuun on sivulatauksia ollut jo 888 kappaletta. Sivujen sisältöä on vähitellen muokattu ja lisätty. Prosessi jatkuu...

Kotisivulla on mahdollisuus lukea myös tämä lehti sähköisenä. Linkkisivulla on massiivinen tarjonta varsinkin työsuojelukohteita. Otan vastaan kommentteja ja ideoita kotisivun sisällöstä.

pekemantyontekijat@pekemantyontekijat.fi

kotisivuvastaava **Pasi Mäntysaari**

Henkilöstöryhmien kirje Borealis Polymers Oy:n hallituksen kokoukselle 4.6.2003

Henkilöstön edustajat eivät hyväksy Borealoksen Porvoon Laboratoriopalveluissa käydyissä yhteistoimintalain (YT) edellyttämistä neuvotteluissa esitettyjä mittavia henkilöstövähennyksiä. Ne eivät perustu laboratorioiden työryhmien näkemyksiin, emmekä ole saaneet tarvittavia näyttöjä siitä, että työmäärät vähenisivät siinä laajuudessa kuin työnantaja on esittänyt. Lukumääräisesti vähentyneet mutta tehtäväkuvaltaan laajennetut, osittain epämääräiset uudet toimenkuvat eivät vähennä työn määrää. Työsopimuslain mukaisia irtisanomisperusteita ei siis ole. Kohtuuttomasti laajennetut tehtäväkuvat tulevat aiheuttamaan tehtäviä hoitaville henkilöille liiallista rasitusta, joka voi johtaa työssä väsymiseen.

Työnantajan suunnitteleminen vähennysten toteuttaminen on vaarassa heikentää Porvoon tuotantolaitosten turvallisuusasioita, laitosten toimivuutta ja siten myös taloudellista tulosta. Muistutam-

me, että useiden laitosten turvallinen, laadukas ja tehokas käyttö perustuu myös laboratoriopalvelujen nopeaan ja asiantuntevaan toimintaan. Esitämme, että Borealis Polymers Oy:n hallitus vielä arvioisi tilannetta ja pienentäisi henkilöstövähennysten määrää ja ottaa huomioon turvallisuusselvitysten vaikutukset sekä laboratoriotoiminnoissa että tuotannoissa.

Borealoksen R&T:n SSG-organisaation on ilmoitettu aloittavan toimintansa 1.9.2003. Näiden osalta aikaisintaan vuoden 2003 lopulla voidaan arvioida, minkälaisia toimintoja tullaan Porvoossa tarvitsemaan. Edellytämme, että henkilöstön sopeuttamiseen liittyvät paketti- ym. järjestelyt hoidetaan siten, että ne ovat vapaaehtoisia ja henkilöstön sopeuttamiseen tarvittavaa aikaa jatkettaisiin vuoden 2004 loppuun asti.

Henkilöstöryhmät kiinnittävät jälleen huomiota käytyjen YT-neuvottelujen asiallisuuteen, neuvottelujen johtamiseen ja niiden ”tekniseen”

toteuttamiseen. Näissä asioissa oli samanlaista epämääräisyyttä kuin edellisissä, muutama viikko aikaisemmin päättyneissä ns. MATT-neuvotteluissa. Vastuu heikosta toiminnasta on henkilöstöhallinnolla, jonka piti johtaa neuvotteluprosessia.

Kun on kysymys henkilöstövähennyksistä - jotka ovat vakava neuvottelun aihe - täytyy neuvotteluvaiheessa työnantajapuolen neuvottelijoilla olla selvillä tavoittelemansa organisaatio, sen tehtävät ja niiden järjestely, jotta neuvotteluissa voidaan arvioida esitetyn organisaatiomallin perusteita, vaikutuksia ja vaihtoehtoja. Yhteistoimintalaki edellyttää tätä. Lisäksi työnantajan vastuulla on huolehtia siitä, että YT-lakia sen kaikilta osilta noudatetaan koko neuvotteluprosessin ajan. Näin ei ollut, joten neuvotteluja ei käyty yhteistoimintalain tarkoittamalla tavalla.

Hauskaa Juhannusta

Virikkeen lukijoille!

Konsernin yhteistyöneuvosto Porvoossa

Borealiksen Co-Operate Council (CCC) eli konsernineuvosto koontui Porvoon tuotantopaikkakunnalla tämän kuun alussa. Kaksipäiväisen kokouksen yhteydessä CCC:n henkilöstöedustajat tekivät tiistaina 3. kesäkuuta vierailun Porvoon krakkerille ja pikakäynnin fenolilaitoksen ohjaamoon. Borealiksella on Euroopassa kolme omaa krakkeria, fenolituohtantoa on ainoastaan Porvoossa, joten kohteet antoivat monille vieraille uutta ulottuvuutta.

Kokouksen ulkopuolinen aika täyttyi ensimmäisenä iltana Haikon Kartanon saunailta-ohjelmalla, joka tarjosi osalle vieraista varsin uudenlaisen kokemusympäristön kevät-kylmässä meressä uinteineen. Toisena iltana muiden Euroopan maiden Borealispaikkakuntien henkilöstöedustajia ja konsernijohtoa kävelytettiin luonnonkauniissa alkukesän Vanhassa Porvoossa.

CCC-sopimus uusinnassa

CCC:n toimintaa koskeva sopimus on solmittu vuonna 1994. Neuvoston toiminta pitää sisällään yleisesti konserniyhteistyöstä määrätyt asiat, jotka velvoittavat yhtiön informoimaan henkilöstön asemaan vaikuttavista seikoista. Nämä asiat ovat aika pitkälti Suomen YT-lain kaltaisia. CCC:n toimialaan ei kuulu varsinainen sopimustoiminta ja myöskin esim. YT-neuvottelut on aina käytävä kunkin maan omina.

CCC:ssä käsiteltävien asioiden määrä on loppumaton leimikko. En usko, että kenkään oman toimensa ohella jäsenenä oleva pystyy omaksumaan, käsittelemään taustaryh-

missään, analysoimaan ja tuomaan esiin kaikki ne näkökannat, jotka henkilöstöedustajan pitäisi. On vain poimittava joko tärkeimmät, tai sitten ne joihin hampaat pystyvät parhaiten.

CCC-sopimus on uusinnan alla. Sitä on käsitelty viime talvesta alkaen. Tavoitteena on mm. se, että konsernineuvoston toimeen virallisesti sisällytettäisiin tapauskohtaisen työryhmien nimeäminen esimerkiksi isojen organisaatiomuutosten valmistelussa. Käytännössä sellaisia on jo ollut käytössä ja edustusta mm. Porvoosta.

Toinen ja yleisesti mielenkiintoisen kohta koskee englannin kielen intensiivikoulutusta. Jos muutos saadaan aikaan, tulisi pitkälle viety kielikoulutus mahdolliseksi paitsi konsernineuvostossa työskentelevien, myös muiden ammattiosaston aktiivien kohdalla.

Yksi asia, jota uudistettavalla sopimuksella pyritään parantamaan, on ennakkoinformaation saaminen. Se on kuitenkin seikka, josta kädenväntö jatkuu, samoin kuin yläjohdon osallistuminen CCC:n kokouksiin. Nämä kumpikin ovat selkeitä ongelmia konserniyhteistyössä. Informaatiota saadaan, mutta aika myöhään kokouksen lähestyessä ja yleensä salaisena. Ja johdon osanotto kokouksiin on toisinaan puutteellista.

Lisäarvoa CCC:stä?

Borealiksen hankkima lisäarvo konserniyhteistyöstä on imagoa. Se myös käyttää konsernineuvostoa hyväkseen Yksi Yhteinen Yhtiö -ohjelmassaan. Voisi jopa ennakoii-

da ensi vuoden lokakuussa tai sen jälkeen tapahtuvasta muutoksesta, jolla olisi suuria vaikutuksia työntekijöiden asemaan. Silloin tulee mahdolliseksi perustaa Eurooppayhtiöitä ja henkilöstön edustus voisi mennä konsernitasolla perin kapeaksi.

Ammattiosasto päätti keväällä pienen mietinnän jälkeen säilyttää CCC-yhteistyön boikottitoimien ulkopuolella. Tämän hetken kaaoksesta huolimatta päätös oli kaukokatseinen ja oikea. Olisi vielä vaikeampaa ymmärtää yläkerran aivoituksia, jos lyötäisiin kaikki kontaktorit auki. Niin ikään ei olisi järkeä kytkeytyä irti yhteyksistä muiden pakkakuntien henkilöstöön.

Omistajataho ulosmittaa lisäarvoa henkilöstöyhteistyöstä tänä vuonna siten, että CCC-konferenssi peruutettiin. Vuotuinen konferenssi on yhtenä kohtana toistaiseksi voimassa olevassa CCC-sopimuksessa. Oliko asiasta sovittu, vaiko vain ilmoitettu? Kesälomalaisena en ole ihan varma tästä, vaikka olenkin jäsenenä konferenssia valmistelevalle työryhmässä.

CCC:n Porvoon kokous hoidettiin varamiesjärjestelyin, Harri Kortelainen otti työntekijöistä osaa siihen.

CCC Hannu Lindqvist

Suopursujen tuoksuinen aamuhetki

Keitän aamukahviani yhtä luvattomalla nuotiolla kuin mitä on koko leirytykseni toisen omistamalla maalla. Silti minusta tuntuu, että nämä metsät ja tämä järvi kuuluvat yhtä lailla minulle kuin jollekulle, joka omistaa niiden lainhuudatuksen.

Tällä järvellä vietin kaverini kanssa kaikki lapsuuteni kesät ja lukemattomina varhaisaamun hetkinä ihailimme, kuinka nousevan kuikkaparin räpylät hakkasivat kiitoratana käyttämäänsä tyventä vettä. Ne lensivät joka kerta kunniakierroksen, ennen kuin katosivat latvusten yli kohti naapurijärveä.

Kuikat olivat uskollisia niin paikalle kuin toisilleenkin. Kukaan ei löytänyt niiden pesää - en tiedä, etsikö edes - mutta joka vuosi ne kouluttivat kaksi untuvikkoaan sukelluksen mestareiksi. Viime vuosina en ole niitä enää tavannut. Vesi samenee, syvään kaivetut ojat tuovat soilta humusta ja ravinteita.

Ennen ympäröivä metsä sinetöi järven rauhaansa, lähimmälle tielle oli matkaa useampi käenkukunta. Mutta se oli sittenkin talousmetsää, vaikka joskus luulin sen saavan aarnioitua. Nyt ovat metsäkoneet sadonkorjuunsa tehneet, rantoja on myyty tonteiksi. Ne ovat omistajan oikeuksia. Niistä saa rahaa.

Kolmekymmentä vuotta sitten tämä oli myös rapujen asuttama akvaario. Järvenpohjan elämää oli helppo seurata viidenkin metrin syvyyteen kelluvalta kumipatjalta sukelluslaseja käyttäen. Muistan alkukesän rapujen sinisen kuoren, enkä ole missään nähnyt niin mustanpuhuvan värikästä ahventa.

Käki saapuu toukokuun 10-12 päivänä, mutta tänä vuonna se oli myöhässä ja kukkuu vieläkin, vaikka suopursukin avaa jo kukintojaan. Sen tuoksu saa minut tuntemaan syyllisyyttä; onko minulla oikeus kokea tällaista? Tulenpunainen auringon pallo voittaa järven yllä liikehtivän ohuen usvan. Parin tunnin päästä asfalttihelvitit jyrisevät omassa dieselsumussa, alkaa kiireinen päivä, näyttöpäätteet avataan ja kännykkäkansa törmäilee toisiinsa. Kiireen kahleet estävät heitä koskaan kokemasta suopursun tyynnyttävää tuoksua enempää kuin hajuvessiteollisuuden piraattituotteen verran.

Vailla lainhuutoa en ole varakas, ilman Internetiä en ole tärkeä. Mutta minä tiedän, miltä nuotiokahvi maistuu.

PUNKAHARJUN LOMAOSAKKEIDEN VAPAA VIIKOT/PÄIVÄT

Tilanne 10.6.2003 x = vapaa

			Osake 5	Osake 58
Vko	33	08.08-15.08		x
Vko	34	15.08-22.08	x	x
Vko	35	22.08-29.08	x	x
Alkaa talviaika!				
Vko	36	29.08-05.09	x	x
Vko	37	05.09-12.09	x	x

Osake 5 on allergiaosake, joten tupakointi ja eläinten vieminen osakkeeseen on ehdottomasti kielletty.

Vuokra-aika alkaa ensimmäisenä päivänä klo 14.00 ja päättyy viimeisenä klo 12.00. Viikon vaihtopäivä on perjantai. Vuokraus myös sopimuksen mukaan, esim. päivävuokraus.

Talvikaudella hinnat: 43 € viikko tai 26 € viikonloppu. Kesäkaudella hinnat 68 € viikko.

Loma-asunnoissa on tehty parannuksia/hankintoja.

Vuokraajien toivotaan kiinnittävän erityistä huomiota siisteyteen ja puutteista ilmoittamiseen, jotta loma olisi onnistunut myös seuraavilla käyttäjillä. Kehitysideoita otetaan vastaan.

Tiedustelut:

Pasi Mäntysaari, Borealis konttori, puh. 3048, 050-379 4050

Vuokrausanomuksia saa allekirjoitaneelta tai (H-asema / project / borealis / pekema / loma /).

Samasta osoitteesta löytyy ajankohdittainen lista vapaista viikoista sekä hieman tietoa vapaa-ajan asunnoista.

Poikkea myös

ammattiosaston kotisivulla

www.pekemantyontekijat.fi / punkaharju

Keskikesän Punkaharjulla ovat Savonlinnan oopperajuhlat käden ulottuvilla.

Paikallinen sopiminen

Työmarkkinajärjestöilmaus, jonka tavoitteena on lisätä nk. työelämän joustoa. Tällä tarkoitetaan työntekijöiden palkkauksen ym. etujen huonontamista a)laman ja b) nousukauden aiheuttamien tiukentuneiden näkymien vuoksi. Paikallisella sopimisella pyritään normalisoimaan valtakunnallisesti sovitusta työehdoista lipsuminen kunkin yrityksen kulloistenkin olosuhteiden mukaan. Käytetään myös kirosanana. (lainaus Pasi Heikuran kirjasta Näissä merkeissä)